

VÄIKE-MAARJA VALLA

INFOLEHT

Nr 4 (171)

Aprill 2008

Hind 3 krooni

Wiedemanni konverents tõi Väike-Maarjasse keele- inimeste eliidi

Vaike Sinisalu
konverentsil osalenu

16. aprilli hommik tõi Väike-Maarjasse nimekaid keeleteadlasi lähemalt ja kaugelt. Toimus Ferdinand Johann Wiedemanni keeleauhinna 20. aastapäevale pühendatud esinduslik konverents „Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa”. Kuulajatel oli võimalik osa saada nii Eesti kui ka Soome, Rootsi, Ungari, Saksa, Vene ja Läti teadlaste uurimistöödest. Keskseks teemaks oli emakeel, selle staatus, probleemid ja lahendused.

Huno Rätsep ja Larissa Mukovskaja andsid huvitava ülevaate akadeemik F. J. Wiedemanni keelealasest tegevusest Eestis ja Venemaal.

Haapsalust pärit baltisakslasest, hariduselt Tartu Ülikoolis õppinud juristilt, 20 keelt valdavast noormehest, hilisemast Peterburi Teaduste Akadeemia liikmest kujunes rahvusvaheliselt tunnustatud soome-ugri keelte uurija. Imetlust väärivad suurmehe laialdased teadmised ja haruldane töövõime. Ainestiku kogumiseks ettevõetud murdeuurimisetked tõi Wiedemanni 1863. a ka Väike-Maarjasse. Avaldatud keeleastest tööst hindame eriti kõrgelt suurt saksa-eesti sõnaraamatut, alustala, millele on toetunud hilisemad eesti keele uurijad A. Saareste, J.W. Veski, P. Ariste jt.

Pille-Riin Kriisa ja Tanel Kiislar rääkisid, mida head on võimalik teha soome-ugri keelte heaks tänapäeval ja kes selle valdkonnaga tegelevad. Nimetagem siinkohal organisatsioone, nagu MTÜ Fenno-Ugria Asutus, Lennart Mere Veelinnu rahastu, Paul Ariste põlisrahvaste keskus ning Fenno-Ugria Hõimurahvaste Klubi. Meil tegeldakse ka sugulasrahvaste kirjanduse publitseerimisega. On ilmunud Arvo Valtoni koostatud raamatuseeriad „Soome-ugri rahvaste kirjandus” I-III, „Soome-ugri luuleklassika” ja „Väikeste rahvaste suur kirjandus”. Brüsselis tutvustati fotonäitust „Veelinnurahvas”. Olulisel kohal on hõimupäevad.

Keeletammik täienes

Esimese päeva pärastlõunal istutas tänavune keeleauhinna laureaati Mati Erelt Väike-Maarja gümnaasiumi lauluansambli regiviisi saatel keeletammikusse oma puu, pärast mida jätkus konverents Väike-Maarja rahvamajas laureaadi ettekandega.

Jüri Valge uurimus „Keelekesksetest riigiprogrammidest” selgitas riigiprogrammi tähendust ja koostamise asjaolusid (aeg, põhjused, võimalused). Töö on ulatuslik. 15 keelekeskset programmi viivad ellu teadlased, kõrgkoolid, seltsid, üksikisikud.

Ilmar Tomusk peatus Eesti keelepoliitikal, mis puudutab eesti keele kui riigikeele staatust ja selle järgimist avalikus elus. See on raske küsimus, sest

osa muulaski ei pea vajalikuks osata riigikeelt. Lisaks töötajate eesti keele oskusele on tõusnud päevakorrale ka rahvasaadikute ja kohalike omavalitsuste ametnike eesti keele kasutus. Üheks võtmeküsimuseks on vene õppekeele koolide üleminek eestikeelsele õppele, mis osaliselt ka toimib.

Tõsine keelemure Lätis

Kui me võrdleme eesti ja läti keele staatust kummaski riigis, siis on meie lõunanaabrite olukord palju tõsisem. Peatume põgusalt Janina Kursite ettekandel. Läti seitsmes suuremas linnas domineerib vene keel, mittelätlasi on 60% elanike arvust. Nii kohtab transpordi-, ehitus- ja teenindussfääris venekeelset töökorraldust. On tulnud ette isegi lätlaste diskrimineerimist: ei võeta tööle, kui ei räägi vene keelt. Ettevõtetest kuulub 70% erasfääri ja neid on väga raske keeleseadusega mõjutada. Probleeme on küllaga, kuid lahendused peaaegu puuduvad.

Tunduvalt parem on olukord Põhjamaades. Pirkko Nuolijärvi tutvustas oma ettekandes Põhjamaade keelepoliitikat, mille eesmärgiks on keeltest arusaamine, keelte tundmine ja keelte koosseistestimine. Põhimõte: võõrkeelt kasutada ainult siis, kui see on otstarbekas. Positiivne on see, et haldusseadus nõuab head keelekasutust. Ametnik peab kasutama „asjalikku, selget ja arusaadavat keelt”.

Üllatuse valmistas Eberhard Winkleri ettekanne „Saksa keel teaduskeelena”. Selgus, et Saksamaal järgitakse Ameerika eeskujul, igapäevaelus kasutatakse palju inglise keelt. 2007. aastani ei pidanud immigrandid õppima saksa keelt, mille tulemusel on tekkinud terved getod, mis kõigele saksapärasele vastu seisavad.

Rääkides ungari keele olukorrast ja tulevikust, soovitas Janos Pusztay luua keelekeskuse võrgustik Eesti, Läti ja Kesk-Euroopa riikide koostöös. See vastab ka Euroopa Liidu põhimõtetele. Ungari ärkamisaja (19. saj) tunnuslauseks oli „Omas keeles elab rahvas”. Nüüd, tunnetades ohu märke, on põhjust mõelda, et „koos keelega sureb ka rahvas”. Järeldus: emakeelt on vaja kaitsta. Kui me ei tee seda ise, ei tee seda keegi teine.

Meeldiv oli see, et kõik väliskülalised esitasid oma ettekanded eesti keeles.

Tunnustavad sõnad

Vabariikliku korraldustoimkonna esimees Jüri Valge avaldas lõppsõnas tunnustust meie muuseumi töötajatele esindusliku näituse koostamise eest. Eriline tänu kuulus kohalikele organiseerijatele eesotsas Ilve Tobrelutsuga; gümnaasiumi tütarlastele Alli Alasele, Kertu Rebasele ja nende juhendajale Elvi Kiiskülale huvitava uurimustöö „Pealkirjad maakonnalehes Virumaa Teataja” eest ning õppekeskuse noortele teenindajatele ja nende

5x FOTO: Ellu Moisa

Keeleauhinna laureaati Mati Erelt istutas keeletammikusse oma puu.

juhendajatele.

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased Alli Alas ja Kertu Rebane pidamas ettekannet teemal „Pealkirjad maakonnalehes Virumaa Teataja”.

Wiedemanni keeleauhinna näituse koostajad, Väike-Maarja muuseumi töötajad Ene-Riina Ruubel ja Malle Ennus.

Keeleauhinna asutajad Irma ja Jüri Sild haridusministri vastuvõtul

Haridusminister Tõnis Lukas kõnelemas Väike-Maarja Õppekeskuses toimunud vastuvõtul. Taamal aastaid Wiedemanni keeletammikunde eest hoolitsenud Irene Kaldma.

Juhtkiri

Pildid näituselt - Väike-Maarja

Mõni aeg tagasi käras Väike-Maarja end Eestimaa telepildile. Aga mitte meeldivate sündmustega. Poolteist aastat enne valimisi löid palged õhetama ja emotsioonid kisti lakke. Asjaosalised väitsid end võitlevat õiguse eest.

Väike-Maarja rahvamajas toimunud ürituse korraldusest peaksime siiski ka mõndagi õppima, et säästa inimesi võimalikest ebameeldivustest enne igat eelolevate valimiste debatti - üleolevad kommentaarid telekraanil ja ajalehtedes viivad inimesi kahjuks järjest kaugemale kohalike võimukandjate usaldamisest. Soovitusi järgmise valmisdebati korraldajale:

- Kui olete ise erakonnainimene, siis valige õhtu läbiviijaks poliitiliselt neutraalne inimene.
- Mõelge ürituse idee läbi ja jääge sellele kindlaks. Reklaamige üritust üheselt mõistetavalt.
- Kui tegemist on noortele suunatud debatiga, tuleb noori sellest informeerida ja neid üritusele kutsuda.
- Kui tegemist on poliitilistele noortele suunatud debatiga, siis ei saa panna kõikidele Väike-Maarja noortele süüd selles, et neid pole kohal. Noortes poliitika vastu huvi äratamiseks ei anna meie valla täiskasvanud poliitikud just eeskuju.

Väike-Maarja on eetilisuse kriisis ja enesekriitilisuse puudumises. On meil lootust?

Need, kes te mäletate, meenutage aega 20 aastat tagasi, mis sai soodsaks pinnaseks mitmele lähikuudel toimunud ja toimuvatele ettevõtmisele. 1989. a alustati emakeele väärtustamist Wiedemanni nimelise keeleauhinna läbi, toimusid esimesed Pandivere päevad, alustas laste lauluvõistlus Popp-Tipp-Täpp.

Mõelgem hetkeks, kes me olime, kus ja kuidas elasime, millised olid meie tõekspidamised ja plaanid? Ja kui need mälestused tuua tänasesse päeva, siis - kas kõik see, mis meile toona oluline ja armas oli, seda ka täna veel on? Millest oleme loobunud, millele alla vandunud? Võibolla oleme hakanud läbi sõrmede vaatama nii mõnelegi tõele, millest 20 aastat tagasi nii kramplikult kinni hoidsime. Kas enese jaoks püstitatud eesmärgid on täidetud või luhtusid tol hetkel nii kindlalt täituma määratud plaanid? Kas oleme suutnud säilitada sirge selja ja selge silmavaate?

Täna leidub 90aastases riigis küllalt inimesi, kes leivad, et sellist Eestit nad ei tahtnud. Vaba riiki ei ole õigust kiruda enne, kui me pole endale selgeks teinud – kas oleme nõus ja valmis endast osakese andma parema elukvaliteedi loomisel. Elukvaliteedi erilise osana pean silmas austavaid, väärikaid ja usalduslikke suhteid kaasinimesega. Mis on see hea osa, mida oleksime iga päev valmis endast kaasinimesele, oma riigile andma? Tervema ühiskonna loomisel ei või me vaikimisi läbi sõrmede vaadata tegudele, mis riivavad õiglustunnet, solvavad põhjuse ta, põhjustavad vääritimõistmist. Ka Väike-Maarja vallas – meie koduvallas. Kui meid ei juhi aated, siis mis veel?

Wiedemanni keeleauhinna asutamise 20. aastapäevale pühendatud konverents tõi Väike-Maarjasse Eesti keeleinimeste eliidi ja lisaks eestlastele kuulsime ettekandeid ka Saksa, Ungari, Läti, Soome, Rootsi ja Vene lektoritelt, aga mitte tõlke vahendusel, vaid meie oma emakeeles - eesti keeles. Wiedemanni konverents on suurepärane näide sellest, kuidas südamest tulnud ja järjepideva tööna elus hoitud algatus saab kord kroonitud.

Valla infolehe toimetajana olen seadnud eesmärgiks otsida inimestes jätkuvalt just nende head osa, samas kajastada tõetruult ka neid sündmusi, millest teinekord ehk ei tahakski rääkida. Enesekriitilisus on tänapäeval voo rus.

Olgu vaba riik ja emakeel meile jätkuvalt kallid!

Marju Metsman
vallalehe toimetaja

Indrek Kesküla
PANDIVERE LIIT VL

Aprillikuises „Maalehes“ kirjutas meie vallavolikogu liige hr Aavik: „/.../Liida hajaasustusega, suure territooriumi ja väikese rahvaarvuga vallad ning tagajärg on, et pole enam oma valitsemist, vaid see on kauge, võõras ja ebakompetentne./.../“. Võib-olla tahtis ta aprillinalja teha, kuid tundub, et hr. Aavikule tuleb meelde tule tada, et Väike-Maarja vallas on just tema üks tänastest võimulolijatest ning nutmise asemel tagajärgede üle, peab see lugupeetud kodanik eelkõige peeglis se vaatama. Peab ikka andekust olema, kui koduvalla üks koalitsiooniliige hakkab enda poolt heakskiidetud vallavalitsust kirjaliku arupärimisega tüütama, selle asemel, et ise aktiivselt ettepanekuid tehes valla elu kujundada. Võimule pürgimisest ei ole kasu, kui ei tajuta sellega kaasnevat vastutust ning kohustusi. Minu arusaam kohalikust omavalit susest on järgmine: kohalik kogukond otsustab seadustega antud raamides, mida teha, mida mitte. Esikohal ei saa olla mõne partei populaarsus kogukonnas, vaid oluline on tajuda reaals et olukorda ning kasutada kõiki võimalusi soovitud tulemuste saavutamiseks.

Võimetus kokku leppida

Tänases vallas on olukord ikka veel liialt parteidekeskne. Meie volikogu jätkab tänaseni ilma aseesimeheta, kuna Keskerakond ja Rahvaliit ei suuda leida mõlemale parteile sobivat kandidaati. Senini pole õnnestunud heita pilku nn KERA (Keskerakonna ja Rahvaliidu) kohalikule koalitsioonilepingule, seega ei saa täpselt aru, kuhu poole püüeldakse. Mõistlik oleks leida valla infolehest vallajuhtide analüüsiv artikkel Väike-Maarja ja Avanduse valdade liitmise suhtes. Oleme juba 2,5 aastat ühte sammu käinud ning vähemalt juhtidel peab selge olema, kas ühinemine oli positiivne otsus või

Jüri Aavik

haridus– ja kultuurikomisjoni esimees

Mind sundis Kiltsi kooli teemal sulge haarama mitte niivõrd härra Kesleri artikli sisu, kui võrd see totaalne rünnak, mis tema ja ta toetajate poolt on Kiltsi koolile osaks saanud. Volikogus oleks peaaegu läbi kukkunud Norra projekti (18+3 milj) valla omaosaluse otsus. Hiljem hääletas Kesler üksi projekti käivitamise vastu. Ma pole senini aru saanud, mis on argument, mis kaalub üles 21 miljonilise investee ringu Kiltsi mõisa, mille üheks tingimuseks on kooli säilimine. Kas siin on kellegi huvid mängus? Miks on vaja nii jõuliselt võidelda sellise suurepärase ja kopsaka rahalise kingituse vastu, mille pärast teised vallad oleks valmis nahast välja pugema? Järsku on see hoopis hirm tuleviku ees, et kauniks ja pilkupüüd vaks renoveeritud loss ka koolina väga atraktiivne on, ning tõmbab õpilasi nii lähemalt kui kaugelt, ja lootus saada Kiltsis õppivad lapsed Väike-Maarja kooli, kaob. Väike-Maarja alevik ei saa areneda või oma allasutusi päästa külade arvelt.

Teisedki koolid probleemi ees

Kiltsi kool ei ole õpilaste vähenemise osas mingi erand. Praktiliselt kõik Eesti koolid on sama probleemi ees. Põhikoolid jaotatakse praegu õpilaste arvu järgi nelja rühma. Nii Kiltsi kui Simuna kool asuvad suuruselt teises rühmas. See tähendab, et järelejäanud kaks rühma põhikoolle on veel väiksema õpilaste arvuga ja ma ei usu, et omavalitsused torma vad neid kinni panema. Miks siis meie peaks vastutustundetult oma põhikoolides klasse vähendama?

Kindla lõpu algus

2007. a suvisel haridusfoorumil Peetris, kus osalesid ka haridusministeeriumi ametnikud ja mõned riigikogulased, jäi selgelt kõlama sõ-

soovitavad nad lahutuspaberid maavanemale viia.

Vallaametnike palga ja laenukoormuse tõus
Üllatusena ei suutnud juhtfiguurid valla ajalehes isegi käesoleva aasta eelarvet arusaadavatesse sõnadesse panna. Lihtsalt hall number ei ütle just palju, ning ligikaudu 95 miljonit krooni võib jaguneda tuhandel erineval moel. Kas oli põhjuseks lihtsalt poliitilise huvi puudus või oli raske seletada, miks tähtsaimaks prioriteediks kujunes sellel aastal vallaametnike palk, suurenedes vaatamata majanduslangusele keskmiselt 25%? Oluliselt on tõusnud ka valla laenukoormus, mis võrreldes teiste Lääne-Virumaa valdadega on üks suurematest. Laenu abil ehitamine on mõistlik tegevus, seda eriti majandusliku kasvu ja kõrge inflatsiooni korral, kuid vanade eestlaste tarkus - “võlg on võõra oma“, annab kõige valusamalt endast märku just majanduslanguse perioodil.

“Me peame seda vallavalitsuses arutama.”

Tundub, et vallavanem ei süvene meie elu sõlmpunktidesse täie tõsidusega. Vallavolikogus küsimustele vastates on pidevalt tegu veel ja veel analüüsimist vajava olukorraga. Kas olete ka kuulnud lauset: „Me peame seda vallavalitsuses arutama“? Tavaliselt jääbki küsimuste vastus kuhugi aruteludesse kinni, ning vallani kui organisatsioonini, kus on tegu planeeritud otsuste elluviimisega, on pikk tee astuda.

Vähetõenäolised juhtumised

Kindlasti osaleb Olev Liblikmann aktiivselt projektis „Teeme ära 2008“ ning näitab isikliku eeskujuga, kuidas ta meie ümbritsevast keskkonnast hoolib. Vähem tõenäoline on aga, et ta jätkab keskkonna eest hoolimist oma ametipositiil. Senini on meie vallal koostamata Kesknõnaseire seaduses nõutav seireprogramm, mis paneks paika kesknõnaseire põhilised nurgakivid ja sätestaks uuringuandmete

säilitamise. Veel vähem tõenäoline on, et vallavanem laseks lahti AS Pandivere Vee juhatuse, kuna kuni selle aasta alguseni toimus nn „eksllike“ veeanalüüside esitamine Keskkonna teenistusele. Ei ole ka tõenäoline, et vallavanem otsustavalt sekkuks Loomsete Jäätmete Käitlemise tehase heitvee normatiivide ületamisele. Hea küsimus on vallavanemale, kas Kiltsi mõisa kontekstis on Liivaküla sigala ehitamine oluliselt suurema keskkonna mõjuga, kui mõisale tunduvalt lähemale projekteeritud loomalaudale väljastatud ehitusluba?

Unistus staadionist ja ujulast

Ma ei tea, kas vallajuhid andsid endast parima, et Väike-Maarja kergejõustiku staadioni ja gümnaasiumi renoveerimise projektid ei oleks maakonnas nii viimaste prioriteetide seas, sest kuna meie laenukoormus on kõrgele kruvitud, siis uute suuremate objektide rajamine ilma ELi toetusteta on võimatu. Seega rääkimine uuest staadionist või ujulast võib arvuti taga istudes küll ilus unistus olla, kuid pidevalt tooliga keha toetades see unistuseks aga jääbki.

Keskendugem valla jaoks olulisele!

Kindlasti saavad järgmised aastad olema küllalt olulised ja langetada tuleb valusaid otsuseid mõne piirkonna suhtes, mis aga aitavad valda kui tervikut. Seega peab ka volikogus vältima pingeid, mis tekivad parteipoliitika taustal, ning keskenduma valla jaoks olulistele küsimustele. Mina pean tähtsaimaks eesmärgiks töökohtade loomise ja säilitamise soodustamist mitte ainult meie vallas, vaid kogu Pandivere koostööpiirkonnas. Kui piirkonnas on ettevõtted, siis on meie elanikel võimalus tulla oma eluga ise toime ja saada osa koduvalla vaba aja veetmise võimalustest .

Kiltsi loss – Kiltsi kool

num: põhikool on oluline ja inimeste usaldus tema vastu püsib seni, kuni ta toimib põhikoolina. Kui hakata klasse vähendama, siis on see kindla lõpu algus. Raske aeg tuleb üle elada kõigil Eestimaa koolidel ja riigi hariduspoliitika peab muutuma märksa regionaalsemaks.

Kiltsi mõisakooli trumbid

Kiltsi mõisakoolil on teistega võrreldes tohutu trump Norra finantsabi ja väga edukalt tegutses A. J. von Krusensterni nimelise MTÜ näol, kelle entusiastlikest tegemistest võiks väga pikalt pajatada: iga-aastased loomelaagrid (20); Krusensterni temaatikat käsitlevad olulised trükised; vabariiklikud ja rahvusvahelised konverentsid, kus lisaks teadlastele ja Krusensternide pereliikmetele on esinenud ettekannetega ja uurimistöödega ka Kiltsi kooli õpilased, rahvusvahelised projektid (Comenius 1 ja 3+3), mille käigus õpilased saavad vahetult suhelda eakaaslastega teistest riikidest neid kodus võõrustades või ise külastades jpm. Losi külastajate arv on viimasel neljal aastal olnud paari tuhande piiris. Kiltsi kooli õpilaste suurepärase tulemused aineolümpiaadidel tõestavad meile, kui hea õpikeskkond seal on.

Miljõöväärtuslik keskkond

Volikogu on oma otsuse teinud väga suure häälteenamusega. See on selge sõnum lastevanematele ja õpilastele valla poolt - usaldage Kiltsi kooli, pange julgelt oma lapsi sellesse erakordselt kultuurilembelise auraga õppeasutusse. Lossi turvaline keskkond kasvatab ise ja aitab suuresti kujundada õpilastes moraalseid ja eetilisi väärtusi. Pealegi annavad kavandatud renoveerimistööd lisaväärtust juurde, rääkimata lossikeldrisse rajatavast spordisaalist.

Ebaõnnestunud mõisaprojektid

Mis puudutab kõiksuguseid mõisate äriprojekte, siis selles osas on Eestis küll vähe, mida eeskujuks tuua. Pigem võib tuua ridamisi ne-

gatiivseid näited: Rägavere mõisa müük võileivahinnaga välismaalasele, sellele järgnenud Palmse mõisa riigi poolt mahamüümise hoidis ära õigeaegne kultuurieliidi ja rahva häälekas sekkumine. Kui palju mõisaid on erastamise järgselt omaniku tegevusetuse tõttu oma õnnetu lõpu leidnud? Kui mitmed vallad üritavad omaniku käest uuesti valla omandisse saada lagunevaid mõisahooned, et neid lõplikult hävingust päästa? Looduslikult väga ilusas ja käidavas kohas asuv Vihula mõis on käinud käest kätte, ning vahetas ka tänavu omanikku, sest mõis seisis enamuse ajast tühjana. Oma vallaski on Triigi ja Pudivere mõisa näol väga halb kogemus olemas. Avanduse mõis seisab pooltühjalt – kus need kosilased on? Ei ole need mõisad mingisugused kuldmine munevad äriprojektid. Mõisakool ongi hoonele üks paremaid päästerõngaid ja on väga tähtis regionaalpoliitiliselt, aidates neil üle elada ka majanduslikult raskemaid aegu.

Austusega ellu viia

Norra riik on Kiltsi mõisakooli puhul meie asemel tegemas regionaalpoliitikat ja austusest Norra riigi, Kiltsi lossi ja lugupidamisest Kiltsi kooli tänaste õpilaste ning õpetajate vastu tahame meie, Norra projekti poolt hääletajad, kõigiti toetada ja kaasa aidata, et investering ilma tagasilöökideta ellu saaks viidud.

Olukorras, kus riigil puudub täielikult tõsiseltvõetav regionaal- ja hariduspoliitika ja pidevalt ollakse muutuste ja ebastabiilsuse meelevaldas, ei saa omavalitsused käituda sama mõtlematult ja aidata ise kaasa elu hääbumisele maal.

Kulu põletamine on keelatud!

Alates 12. märtsist kehtib üle Eesti tuleohtlik aeg, mistõttu kulu põletamine on kõikjal rangelt keelatud. Metsa ja muu taimestikuga kaetud aladel on keelatud ka lõkke tegemine ja suitsetamine. Kevadise prahi (põhk, oksad, lehed jms) põletamisel lõkkes tuleb järgida kohalike omavalitsuste õigusakte ja tuleohutusnõudeid.

Kulu põletamine on kõikjal Eestis keelatud! Soojad kevadpäevad on sulatanud lume ning toonud nähtavale kuivanud rohu, ahvatledes inimesi seda põletama. Igal kevadel saavad päästjad hulgaliselt väljakutseid kontrolli alt väljunud kulu- ja prahipõlengutele, mis on alguse saanud tuleohutuspõlengute eiramisest. Eelmisel aastal registreeriti Eestis ligi 2000 kulu-põlengut, mille tagajärjel hukkus üks inimene ning süttis 40 hoonet. Põlengutega kaasnenud kahjud ulatuvad kümnetesse miljonitesse kroonidesse. Virumaa regioonis leidis aset 536 metsa– ja maastikupõlengut, neist 431 Ida- ja 105 Lääne-Virumaal. Tuli lõomas kokku enam kui 400 hektaril. Õnneks meie regioonis inimohvraid ei olnud, kuid rohkem kui viie hektari suuruseid metsa– ja maastikupõlenguid registreeriti Ida-Virumaal kokku 14. Kõige laiaulatuslikum kulupõleng möödunud aastal leidis aset 10. aprillil Ida-Virumaal Narva-Jõesuus, kus tuli haaras 25 hektari suuruse maa-ala, tuleroaks langes ka 1,5 hektarit erametsa. Tulekuradiga võitlemiseks kulus operatiiv-korrapidajal ja päästjatel koos nelja päästeautoga viis tundi. Lääne-Virumaal mullu õnneks tõsisemaid põlenguid ei olnud, suuremalt osalt jäid need hektari piiridesse. Kõige suurem metsa– ja maastikupõleng oli 9. augustil Rakvere vallas, kus Karivärava külas viljapõllul oli põlenguala suurus 4,5 hektarit. 27. märtsil põles Tapal Paide mnt kulu 2,5 hektaril ja 6. juunil Kadrina vallas Läsna külas oli tules sama suures ulatuses männimetsaalune pinnas. Tänavu 14. aprilli seisuga on päästjad Virumaal kustutanud juba 56 kulutulekahju. Kulu põletamise kahjulikkus on ilmselge – kahju keskkonnale, oht inimestele ja nende varale on peamised põhjused, mis peaksid inimesi enne tikutõmbamist või hõõguva suitsukoni hooletut äraviskamist panema mõtlema võimalikele tagajärgedele. Tulekahujärgne pilt näeb välja üsna trööstitu ja seda nii hoonetes kui ka looduses aset leidnud põlengute korral. Tuli hävitab oma teel kõik elusorganismid. Tuleb arvestada, et kulupõlengutega kaasneb ka hädaabikutsete arvu suurenemine, mille tulemusel häirekeskusesse helistajate jaoks pikeneb kõne ooteaeg, raskendades sellega nii päästjate kui ka kiirabi kohale kutsumist. Samuti peab iga inimene teadma, et kulupõletamise keelust üleastujaid ootab ees rahaline trahv

Võimalus viia kevadise suurpuhastuse prügi tasuta Rakvere prügilasse!

Reedel, 2. mail ja laupäeval, 10. mail on võimalik Väike-Maarja valla kodanikel kevadise suurpuhastuse käigus tekkinud prügi viia tasuta Rakvere prügilasse. Prügilas peab eraisik operaatorile jätma oma nime ja aadressi, kus ta Väike-Maarja vallas elab. NB! Teenus ei puuduta firmasid ja ettevõtjaid! Rakvere prügila võtab vastu kevadkoristuse käigus

kuni 18 000 krooni ning lisaks tuleb tasuda ka keskkonnale tekitatud kahju. Päästeteenistuse hinnangul on parim lahendus, kui maaomanik suudab oma maad hooldada ja harida nii, et ohtlik kulupõletamine ei oleks üks kevad-töödest. **Lõkke tegemisel tuleb järgida kohalike omavalitsuste õigusakte ja tuleohutuspõlengute** Igakevadine probleem on ka prahi ning okste põletamine lõkkes, mis võib tuleohutuspõlenguid eirates põhjustada ohtu hoonetele ja metsale. Samuti võib lõkkest alguse saada kulupõleng, mis soodsa tuule korral väga kiiresti levib, vahel ka mitmes suunas, ja väljub kiiresti kontrolli alt. Tuleohtlikul ajal on metsa ja muu maastikuga kaetud aladel lõkke tegemine ja suitsetamine keelatud (välja arvatud selleks ettenähtud lõkkekohad, näit RMK puhkekohtadel). Kui kohaliku omavalitsuse heakorraeeskirjades toodud sätted lubavad, võib lõket teha vaid oma maja krundi piires juhul, kui on tagatud ohutu vahemaa ehitistest ning metsast. Minimaalne lõkke kaugus ehitistest on 15 ja metsast 30 meetrit. Lõkke tegemisel tuleb arvestada tuule kiirust (ohutuks peetakse kuni 1,5 m/sek) ja suunda, samuti tuleb lõkke alus puhastada põlevast taimestikust ning ümbritseva mittesüttiva pinnasega (muld, liiv, savi jms). Arvestama peab ka lõkkest lenduda võivate sädemetega. Enne tule süütamist veendu, et tekkiv suits ei sega liiklust ega kaaskodanikke. Võib juhtuda, et häiritud kaaskodanikud hindavad ohtu valesti ning võivad teatada sellest häirekeskusesse ja pääste-korraldaja saadab välja päästeautod. Häirekeskuse (tel 112) või muu päästeasutuse teavitamine või loa küsimine ei anna õigust tuleohtlikul ajal kulu- või prahipõletamiseks. Samuti koormab selline teavitamine põhjendamatult Häirekeskuse telefoniliine ja töötajaid, kes tegelevad õnnetusteadete vastuvõtmise ja abi saatmisega sündmuskohale. Põlevat lõket ei tohi hetkekski jätta järelevalveta! Käeulatusse tuleb varuda tulekustuti või vähemalt ämber veega ja esmased tulekustutusvahendid (näit labidas, kustutusluuad, märjad oksad jne.). Pärast põletamist tuleb lõkkease hoolikalt kustutada vältimaks hilisemat uuestisüütmise võimalust. Ida-Eesti Päästekeskus kutsub kõiki inimesi üles ettevaatlikkusele, vältimaks tulest tekkivaid ohte ning kergendamaks päästjate tööd. Võib juhtuda, et kulupõlengut kustutavad päästjad ei jõua seetõttu õigel ajal tegelike abivajajateni.

Maido Nõlvak
Ida-Eesti Päästekeskuse
koordinatsiooniteenistuse juht

tekkinud jäätmed, sealhulgas aias tekkinud biolagunevaid jäätmed, puude oksad, lehed ja tänavapühkmed. **Rakvere prügila avatud E-R kl 8-17 ja L kl 10-15.00** Täiendav infot saab telefonil 32 95 768 või 32 95 767

Uus segapakendi konteiner

Väike-Maarja Gümnaasiumi parkimisplatsile (Pikk tn 1) on paigaldatud uus kollane 2,5m³ üldkasutatav segapakendi konteiner. Pange konteinerisse julgelt oma puhtad pakendijäätmed!

1. maist hakkab kehtima korraldatud olme-jäätmete vedu

1. maist 2008 hakkab Väike-Maarja vallas kehtima korraldatud olmejäätmete vedu. Tuletame meelde, et kõik jäätmevaldajad, kes said Ragn Sells AS lepingu on seotud korraldatud olmejäätmete veoga. Korraldatud jäätmeveost ei vabasta Teid Ragn Sells ASiga lepingu **mittesõlmimine**, see tähendab kui Te ei allkirjastanud ja ei saanud ühte lepingut Ragn Sells AS-ile tagasi hakkab jäätmeveo firma Teid teenindama vastavalt saadetud graafikule, mis saadeti koos jäätmekäitluslepinguga (Väike-Maarja alevikus 1 kord kuus ja kõikides teistes valla alevikes ja külates 1 kord kvartalis).

Kui veograafiku päeval Teil puudub prügikast või ei ole see kättesaadav, siis esitab Ragn Sells AS Teile ikka tühisõidu arve selle eest, et ta on Teie kinnistul kohal käinud.

Kellel on jäätmekäitlusleping Ragn Sells AS-iga veel sõlmimata ja on tekkinud probleemid, siis palun pöörduge vallavalitsuse poole tuba nr 211 (Leie Arula tel 329 5768, Reet Pajula 329 5769). Proovime ühiselt leida lahenduse!

Leie Arula
keskkonnanõunik

Vallavolikogus. Vallavalitsuses

26. märts 2008 vallavolikogus

- Lääne-Viru maavanem ja maavalitsuse osakonajuhatajad andsid ülevaate Väike-Maarja valla tegemistest maakonnatasandil.
- Kinnitati 2008. a I lisaeelarve.
- Tagati omafinantseering projektile “Väike-Maarja noortekeskuse ehitamine endisesse võimlasse”.
- Võeti vastu Väike-Maarja Muusikakooli põhimäärus.

25. märts 2008 vallavalitsuses

- Kinnitatud on korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemise, korraldatud jäätmeveoga liitunud isiku jäätmemahuti tühjenussageduse muutmise taotlusvormid ning ühise jäätmemahuti kasutamiseks sõlmitava kokkuleppe vorm.
- Väljastati ehitusluba Gaasienergia ASle gaasitrassi ehitamiseks Väike-Maarja valla territooriumile.

1. aprill 2008 vallavalitsuses

- Määrati projekteerimistingimused forellifarmi püstitamiseks Hans Kruusamägile.
- Nõustuti Ebavere tervisespordikeskuse ehituse finantseerimiseks vajamineva laenu võtmiseks summas 3 000 000 krooni hankelepingu välja kuulutamisega.
- Tunnistati kvalifitseerituks Kiltsi mõisakooli riigihanke pakkujad ja esitatud pakkumused hankedokumentides ära toodud nõuetele vasta-

vateks. „Kiltsi mõisakooli rekonstrueerimine ja renoveerimine projekteerimis- ehitustöövõtu meetodil” riigihanke hankedokumentides ettenähtud tähtjaks pakkumuse esitanud pakkujad: Wehdek OÜ ja KAR-Grupp AS (ühispakkujad), Näpi Ehitus OÜ, Lindrem AS, Remet AS, Eviko AS ja Ervin Ehitus AS.

8. aprill 2008 vallavalitsuses

- Ohtlike jäätmete kogumisreidi teostajaks Väike-Maarja valla territooriumil kinnitati OÜ Kesto.
- Otsustati eraldada reservfondist 64 900 krooni Väike-Maarja uue kalmistu suurkaevu puurimiseks.

15. aprill 2008 vallavalitsuses

- Nõustuti Väike-Maarja vallas Liivaküla külas asuva 62 387 m² suuruse Kiltsi farmi katastriüksuse ostmiseõigusega erastamisega vastavalt katastriüksuse plaanile ehitiste ja rajatiste omanikule OÜle Põlva Peekon.
- Otsustati esitada volikogu istungile eelnõu Georg Lurichi allfondi moodustamiseks Eesti Rahvuskultuuri Fondi juurde ja Lurichi mälestussamba püstitamiseks Väike-Maarjasse
- Ettevõtlustoetus summas 20 000 krooni eraldati Marker Holding OÜle.
- Otsustati müüa Lai 9 Simuna alevikus asuv Väike-Maarja vallale kuuluv kinnistu alghinnaga 300000 krooni.

3. mail toimub Eestimaal prügikoristusaktsioon “Teeme ära 2008”. Vallavalitsus kutsub sel päeval kõiki üleriigilise ettevõtmisega mitteliitunud vallakodanikke korrastama oma kodu ja majaümbrust!

Võimalus osta prügikonteinereid

Alates 15. märtsist saab Allan Kruudi talust Võivere külas osta erineva suurusega prügikonteinereid. Momendil on pakkuda rohelist värvi 80L (hind 550 krooni), 140 L (hind 600 krooni) ja 240 L (hind 700 krooni) konteinereid. Ostu soovist saab teavitada telefonil 325 3554.

Konteinereid on võimalik tellida erineva värvi (tellimuse täitmise tähtaeg pikeneb siis nädala võrra) ja suurusega (ka suuremaid kui 240 L), kahe- ja neljarattalisi. Konteinereid saab näha aadressil www.otto.com.pl. Suuremad tellimused tuuakse soovi korral nädala lõpus tellija juurde kohale, sellisel juhul lisandub konteineri hinnale ka transporditasu. Võimalik ka arvega müük.

NB! Allan Kruudi talu tegeleb konteinerite müü-giga ainult kohapeal. Suuremad tellimused (ka eritellimused) ja transpordisoo-v tuleb edastada e-posti aadressil pro.mill@mail.ee.

Ohtlike jäätmete, olmeelektroonika ja sõiduautorehvide kogumisaktsioon

24. mail 2008. a sõidab Väike-Maarja vallas ringi ohtlike jäätmete ja olmeelektroonika kogumisauto ning kogub kokku vallakodanike kodumajapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed ja olmeelektroonika

Kogumisauto peatuse ajad ja kohad on:
8.30 - 8.55 — Kärü küla (kaupluse ees)
9.10 - 9.40 — Simuna alevik (bussijaama parkimisplats)
9.50 - 10.10 — Kurtna küla (bussipeatuse juures)
10.20 - 10.40 — Pudivere küla (mõisa juures)
10.45 - 11.10 — Määri küla (bussijaama juures)
11.15 - 11.40 — Avispea küla (kaupluse ees)
11.45 - 12.10 — Triigi küla (spordihoone juures)
12.20 - 12.45 — Pandivere küla (korterelamute 39 ja 40 vahel)
12.55 - 13.30 — Aburi küla (korterelamute juures)
13.35 - 14.00 — Vao küla (korterelamu nr 9 kõr-

val olevas parklas)
14.10 - 14.40 — Kiltsi alevik (Kiltsi bussipeatuse parkimisplatsil)
15.00 - 15.30 — Pikevere (korruselamute vahel)

Vastuvõtupunkti võib viia järgmisi jäätmeid: õlijäätmeid, -filtreid, ohtlike ainetega reostunud materjale, päevavalguslampe, elavhõbedat, ravimeid, värvi- ja lakijäätmeid, lahustijäätmeid, akusid, patareisid, kemikaale, ohtlike ainete jääke sisaldav pakendeid, elektroonikaseadmeid sh olmeelektroonika.

Tooge oma majapidamistes tekkivad ohtlikud jäätmed ja olmeelektroonika kogumisautosse!

NB! Vallakodanikele on kodumajapidamises tekkinud ohtlike jäätmete ja olmeelektroonika üleandmine tasuta.

Lisainfo: tel. 329 5768 Leie Arula

Väike-Maarja muusikakooli õppe- aasta lõpusirgel

Väljas on tunda kevadet ja peagi ootamas suur koolivaheaeg. Sel kevadel lõpetab Väike-Maarja muusikakooli (VII klassi) 8 õpilast: Grete Marjapuu (klaver), Anna-Liisa Kasekamp (klaver), Tanel Laanemägi (klaver), Egle Pent (klaver, Simuna filiaal), Gertu Põldmaa (klaver, Simuna filiaal), Tarmo Tähiste (akordion), Keili Kivisik (saksofon), Aron Alt (trompet). Usun, et kõikide nende tublide lõpetajate jaoks on muusikal nüüd juba hoopis teine tähendus kui 7 aastat tagasi.

Eksamitules on ka noorema astme lõpetajad (IV klass), keda on sel aastal tõesti palju. Noorema astme lõpetavad: Martha Abner, Birgit Ilves, Kadri Kalvik, Egert Kruberg, Laura Laanemägi, Simoona Must ja Rain Vink klaveri eriala; Anu Limberg, Anet Veia ja Teele Viliberg viiuli eriala; Karet Eesmäe ja Johannes Sepping flöödi, Gert Raidla trompeti ning Tarvi Kivipõld ja Sander Uuspõld trombooni eriala.

Soovime neile eksamiteks head närvi ja rõõmsat meelt! Sama soovin ka õpetajatele, sest eksamiperiood on ka neile pingeline ja väsitav.

Enne eksameid ja arvestusi saavad õpilased esineda **muusikakooli kevadkontserdil**, mis toimub 23.aprillil kell 18.00.

Väike-Maarja muusikakooli lõpuaktus-kontsert toimub kolmapäeval **28. mail kell 18.00.** Esinevad

noorema ja vanema astme lõpetajad.

Iga lõpp on millegi uue algus. Väike-Maarja muusikakooli **sisseastumiskatsed toimuvad** sel aastal **1.juunil** (pühapäeval) kell 11.00-13.00 muusikakoolis Pikk 2.

Enne sisseastumiskatseid on võimalik osa saada konsultatsioonidest. Seal tehakse läbi kõik katsetel nõutav. Igal sisseastujal peab olema selgeks õpitud üks laul. **Konsultatsioonid toimuvad 29. ja 30. mail kell 16.00-18.00.**

Õpitavad erialad on klaver, viiul, akordion ja puhkpillid (flööt, klarnet, saksofon, trompet, tromboon, tuuba).

Väike-Maarja muusikakooli Simuna kooli lõpuaktus toimub 29. mail (neljapäeval) **kell 17.00.** Sisseastumiskatsed Simuna muusikakooli toimuvad 30.mail (reedel) kell 17.00. Õpitavad erialad on klaver, viiul, akordion.

Naabervaldade lastel palun kaasa võtta oma valla-valitsuse garantiikiri.

Ootame nii väikeseid kui suuremaid muusikahuvilisi!

Info: 326 1177,503 1910

Edukat kevadet ja päikeselist suve kõigile!

Vallo Taar
Väike-Maarja muusikakooli direktor

Trompetipoiss Urmas Lemvald esines edukalt rahvusvahelisel konkursil

5. aprillil toimus Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias rahvusvaheline 19. trompeti- konkurss „Trompetitalendid 2008”. Konkursil võistlesid noored trompetimängijad Eestist, Lätist, Leedust ja Venemaalt.

Konkursil osales ka Väike-Maarja muusikakooli trompetiõpilane Urmas Lemvald, kes saavutas nooremas vanuseastmes IV koha ja diplomi eduka esinemise eest. Palju õnne Urmasele!

Klaveril saatis teda õpetaja Irina Fedotova. Urmas õpib Vallo Taari puhkpilliklassis.

Meie õpilased on sel konkursil varemgi edukad olnud: 2000. a saavutas II koha Mart Aus , 2001. a

III koha Taavi Taar .

Võib tunduda, et meie tase on langenud. Nii see päris ei ole, sest aastatega on osalejate arv ja geograafia laienenud. Ka üldine trompetimängu tase on tõusnud.

Rõõm on ära märkida, et Mart Aus, kes sai Väike-Maarja muusikakoolist tuule tiibadesse, lõpetab sellel aastal Tallinna Muusikakeskkooli. Vahepeal on ta edukalt osalenud paljudel konkurssidel. 2006.a sai Mart esimese koha keskastme muusikakoolidevahelisel konkursil nii trompeti kui ka löökpilli erialal.

Vallo Taar
Väike-Maarja muusikakooli direktor

Laste lauluvõistlus Popp-Tipp-Täpp - kahekümnendat korda

FOTO: Ville-Markus Kell

13. aprillil toimus Väike-Maarja rahvamajas järjekordne laste lauluvõistlus Popp-Tipp-Täpp. Esinesid lapsed kogu vallast – Väike-Maarjast, Simunast ja Kiltstist.

Õpetajad olid ära teinud tohutu töö. Kõik väikesed laululinnud olid erakordselt tublid ja laulud maitsekalt valitud. Asjale lisas sära kontserdi pidulik õhkkond. Võistluskontserdi avas vallavolikogu esimees Hans Kruusamägi.

Popp-Tipp-Täpi traditsioonile pani aastate eest alguse Väike-Maarja evergreen lady Mare Taar. Just tänu tema energiale ja entusiasmile on sellest lauluvõistlusest saanud üle Väike-Maarja valla kaubamärke. Just tänu temale on laulmise tase ja

tahtmine laulda täna Väike-Maarjas nii kõrgel tasemel.

Ei tahaks eraldi välja tuua ühtegi laululast, vaid nimetan siinkohal ära kõik väikesed ja suuremad esinejad: Romet Kroll, Mia Lotta Maasik, Maris Nõmmiste, Indrek Morozov, Margit Basmanova, Richard Veelaid, Keneli Pohlak, Kaisa Tshakirov, Vendo Mihkel Veia, Ivike Müürsalu, Andris Pent, Kristella Luht, Jete Hendrika Lood, Edvard Heldur Kurim, Krete Hurt, Karmen Lõomets, Laura Laanemägi, Gerda Savolainen, Hannamari Soidla, Ursula Tähiste, Anu Limberg, Mariin Talu, Taavi Orro, Grete Marjapuu, Keili Kivisik, Evian Lepa, Tarmo Tähiste, Jaana Niroda, Anneli Koppel ja Ellen-Anett Põldmaa.

Väike-Maarja muusikakool naerutas kontserdipublikut

Raivo Narits trompetiõpilasena laval

2. aprillil õhtul andsid Väike-Maarja muusikakooli noored ja õpetajad vastukaaluks Väike-Maarja tõsisele argielule tõelise, pisarateni nalja pakkuva pingevaba kontserdikava. Juba frakis lavale astunud direktor Vallo Taar pälvis publikult tunnustava aplausi. Lisaks muusikalisi kostüümidraamasid („Põdra maja”, „Koerapolka” ja „Can-can”) esitanud õpilastele astusid üles ka õpetajad.

Vallo Taari sõnul on lapsevanemad ikka küsinud – mis on hindekontsert? On see hea või halb asi. Õpetajad Aadu Kalda ja Raivo Narits tõid lapsevanemateni „tõetruu” tüüpsituatsiooni hindekontserdilt - Aadu õpetaja ja Raivo trompetiõpilase rollis.

Omamoodi elamuse pakkus ka õpetajate segakoor esinedes lauluga „Kung-fu”. Harmoonilisele algusakordile järgnenud naishääle staatiline kiljumine (silpidel tsing-tsang-tsong) ja meeshääle äkiline vastus (kung-fu) vaheldusid plaksutatud rütmimustritega, pannes publiku pisarateni naerma.

Kuulajaskond sai nautida ka klarnetiõpilase, klouniks kehastunud Taavi Orro omaloomingulist pala „Naljatilkl”. Koos klaverisaatja Raivo Naitsaga sulanduti nauditavasse ansamblisse.

Püstolipaugust võpatama pandud publiku ette marsis läbi saali maanteeröövlite vaskpilliansambel,

FOTO: 2×Ly Ipsberg

Taavi Orro esitamas omaloomingulist lugu

esitades temaatilist muusikat. Nalja kõrval siiski ka tõsiseid palu pakkunud kontserdi lõpetas õpetajate muusika- ja tantsuansambel - naiskoosseis kapellina ja muusikakooli meesõpetajad tantsuga Kaera-Jaan, mida publiku tungival soovil ka korrati.

Marju Metsman

Väike-Maarja Õppekeskus ootab 2008/09 õppeaastal noormehi ja neide õppima järgnevatele erialadele :

- PÕIHARIDUSE BAASIL MÜÜJA-** õppeaeg 3 aastat
- ARVUTID JA ARVUTIVÕRGUD** – ka füüsilise puudega õpilastele, õppeaeg 3 aastat ja 6 kuud
- PUHASTUSTEENINDUS-** õppeaeg 3 aastat
- KOKK** – õppeaeg 3 aastat ja 6 kuud
- AUTOTEHNIK** - õppeaeg 3 aastat ja 6 kuud
- Lihtsustatud õppekava alusel saab õppida puhastusteeninduse ja koka erialal.
- Koolil on korralikud õppeklassid, õpilaskodu, võimla ja söökla.

Dokumentide vastuvõtt alates 1. juunist 2008. a.

Kooli aadress: Pikk tn 1A Väike-Maarja 46202 Lääne-Virumaa
Telefon: 326 1892
E-post: vmok@v-maarja.ee
Kodulehekülge: www.v-maarja.ee/vmok

Laule valmistasid lastega ette õpetajad Sirje Sõnum, Ly Ipsberg, Kaia Klaan, Eve Põldmaa, Angela Raik ja Ville-Markus Kell.

Suured tänusõnad tuleb edasi anda Väike-Maarja muusikakooli õpetajale Raivo Naritsale, kes igal aastal on ette valmistanud sedavõrd suure koguse fonogramme. Selle eest, et heli kenasti kuulajani jõuaks, hoolitses Ain Kõiv. Päeva juhtisid Ülle Lichtfeldt ja Tarvo Sõmer.

Palju tänu toetajatele: kauplus „Maarjalill”, Juku mänguasjakeskus Rakveres ja Väike-Maarja valla-valitsus.

Tänan kõiki osalejaid ja lastevanemaid, kes sellise traditsiooni jätkumise on võimalikuks teinud!

Ville-Markus Kell
Väike-Maarja rahvamaja direktor

Vallalehe toimetusel ei õnnestunud saada intervjuud ürituse pikaajsest korraldajalt Mare Taarilt.

Väike-Maarja ühislaulmise 135. sünnipäev

25. aprillil kell 19 toimuva kontserdiga tähistame Väike-Maarja rahvamajas ühislaulmise 135. sünnipäeva.

Kava on pühendatud Eesti Vabariigi 90. aastapäevale. Laulavad Väike-Maarja segakoor Helin, Väike-Maarja Muusikaseltsi kammerkoor ja külalised - Järva-Jaani segakoor ja Rakke naiskoor. Kontserti aitab tervikuks siduda Kristel Lehtme eesti luule ja kandlemuusikaga.

Ühislaulmise alguseks peetakse 1873. aastat, mil, nagu Johan Elken Väike-Maarja II laulupeo brošüüris 1929. aastal kirjutab: „1873. a peale oli kirikuõpetaja L. Fankhaenel võtnud viisiks igal suviste viimasel pühal pidada kirikus lastepüha. Tuli kokku koolmeistreid õpilastega ja ka muidu noori ja vanu. /.../ Lauldi kahehäälelisi väikseid laule, koolmeister ise laulis passi, ja mõnes kooris oli kuulda isegi teravat naistenorit.”

Väike-Maarja kõrval ei saa mainimata jätta, et Simuna kihelkonna ühislaulmise algus ulatub

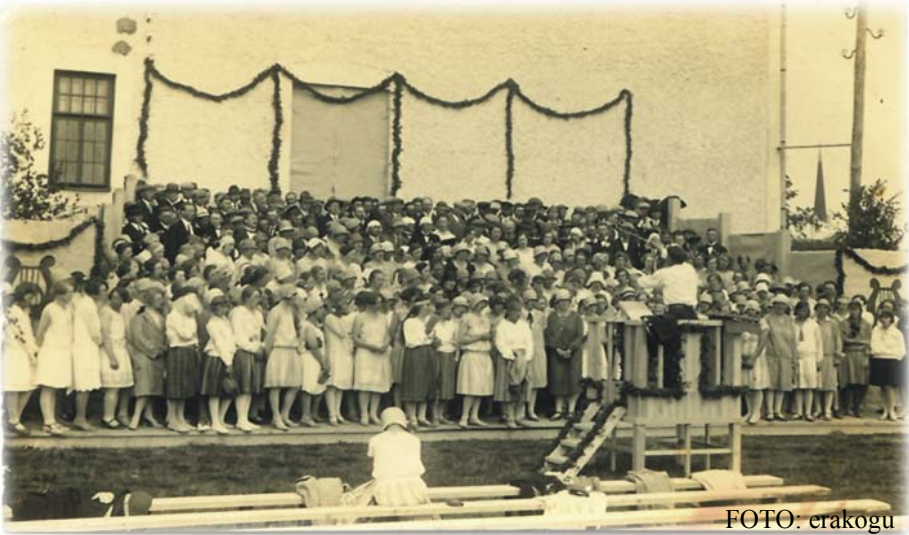

FOTO: erakogu

Väike-Maarja II laulupidu 1929. a Väike-Maarja seltsimaja aias.

juba aastasse 1833, mil Simunasse köstriks asunud Villem Normann Avanduselt poisid ja tüdrukud kokku kutsus ja kujunes Simuna esimene laulukoor.

Marju Metsman

Loodud on Väike-Maarja Muusikaselts!

3. detsembril 2007. a sai Väike-Maarja Õpekeskuses kokku seltskond lauluhuvilisi, et alustada kooritegevust. 11. märtsil 2008. a otsustasid needsamad kaksteist lauljat moodustada Väike-Maarja Muusikaseltsi. Vastloodud selts ei ole 1944. a jaanuaris

olude sunnil tegevuse katkestanud toonase Väike-Maarja Muusikaseltsi õigusjärglane. Oleme seadnud eesmärgiks kohaliku muusikaelu rikastamise, muusikaliseks tegevuseks võimaluste loomise ja vallaelanike muusikalise arengu soodustamise.

Kes soovib osaleda Muusikaseltsi kammerkoori töös, võib sellest julgelt teada anda telefonil 526 3831. Kuulame hääle üle ja hakkame laulma!

Marju Metsman

Väike-Maarjas peeti noortefoorumit

Idee: valla haridus- ja kultuuriosakond ning vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjon. Foorumi peateema ELU ON MÕTLEMISE TULEM töid välja valla üldhariduskoolide õpilased rühmatöös.

Sihtrühm: valla üldhariduskoolide 6.-12. klasside õpilased ja õpetajad, kõik noortega koostöösse puutuvad isikud ning kõik huvilised paikkonnast. Foorumi moderaator oli Reigo Tamm, protokollija Irma Raatma.

Oodatav TULEM: ETTEPANEKUD saavutamaks paremat toetust noortele nende elus, mis tagaks noorte võimalikult hea toimetuleku enese ja ümbritseva füüsilise ning sotsiaalse keskkonnaga.

Kaasatud olid Soome sõprusvalla Hausjärvi koolinoored, vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni liikmed, vallavanem, valla noorsootöötajad, lastekaitse spetsialist, noorsoopolitseinik, tervise spetsialist ja mitmed valla asutuste töötajad.

Noortefoorumi kavas oli häälestusena pillilugu muusikakooli õpilaselt Urmas Lemvaldilt. Ava sõnad lausus vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees Jüri Aavik, foorumi võttis kokku vallavolikogu liige Sven Kesler.

Esimene ettekanne meie noorsoopolitseinik Airika-Helle Kriisalt andis teada, mis ootab noort, kes tõsiselt eksib kehtivate normide suhtes. Teisena astus ette Lääne-Viru Ohvriabikeskuse peaspetsialist Monika Martin, kes tõi välja, et valesti mõtestatud ja elatud elu võib teha meist ohvri.

Moderator Reigo Tamm pakkus kohalolijatele võimalust esitada ettekandjatele küsimusi, mida ka kasutati. Küll jäadi tagasihoidlikuks ettepanekute osas. Samas olid foorumi ettevalmistava tegevuse käigus koolinoored reastanud omad ootused. Siin need on:

- **Taaskäivitada õpilaste endi eestvedamisel kooli õpilasesinduse (ÕE) töö Väike-Maarja gümnaasiumis (võimalusel ka teistes valla koolides). ÕE eesmärgiks kooli juhtkonna ja õpilaste lähendamine, õpilaste motiveerimine mõtlemisele ja erinevate ürituste organiseerimine.**
- **Luaa aluspõhi ka järgmisel aastal toimuvale noortefoorumile, mille organiseerimine aasta-aastalt oleks rohkem õpilaste endi kanda.**
- **Luaa ühtsustunnet valla erinevate koolide õpilaste vahel.**
- **Parandada suhteid õpetajate ja õpilaste vahel.**
- **Õpilaste soovil erinevate ringide (nt käsitööring) tegevuse arendamine.**

Õppekava puudutavad ootused:

- **Luaa paindlikum õppekava, mis annaks võimaluse eneseteostuseks ning aitaks avardada silmaringi.**
- **Muuta praegu kohustuslikud olevad ained (muusikaõpetus, kunstiajalugu jt) valikulisteks ning samas lisada uusi valikaineid (filosoofia, religiooniõpetus, võõrkeeled).**
- **Tegutseda individuaalse õppekava**

loomise suunas.

Ürituse teises pooles andsid oma parima Hausjärvi lukio koolinoored kontserdi näol. Saadi fantastiline muusikaelamus. Seejärel oli võimalus vabaks vestluseks ja tervisliku toidulaua nautimiseks. Samas sai täita noortekeskuse poolt koostatud küsimustikku, uurimaks, milliseid tegevusi sooviksid noored ellu viia koolivaheaegadel ja muul koolivabal ajal.

Kui algas diskoag, astus üles oma hoogsa kavaaga noorterühmitus “Räppivad maskid”.

Foorum oli ellu kutsutud kui võimalus aktiveerimaks meie koolinoori olema iseseisvad ning vastutustundlikud oma tegevustes. Esimes- teks teejuhtideks on mõistagi lapsevanemad. Edasi saab noor oma oskused ja kogemuse koolis, olgu selleks kas valikainetega õppekava (kultuurilugu, religiooniõpetus, eetikaõpetus, jms), mitmekülgsem huvitegevus või tegutsev õpilasomavalitsus. Viimase head mõju rõhutas just Tapa koolinoor Reigo Tamm. Kui on olemas noor oma sooviga ning meie, täiskasvanud, teda toetamas ja aktsepteerimas, peaks saavutuma noore eneseleidmine ja areng. “Oleme jõudnud milleni, kust tuleb hakata edasi liikuma”, lausus lõpetuseks moderaator Reigo Tamm. Jah, kui ollakse ära tundnud, mida vajatakse ja teatakse, kuidas seda saavutada, ollakse tõesti teeotsa alguses. Meie noored ongi seal. Oleme koos nendega.

Irma Raatma

foorumi protokollija

Olga Mets

foorumi ettevalmistaja

Jaan Mere kolhoosieluteemalise filmi vaatamine

9. aprilli õhtupoolikul tekkis Väike-Maarja raamatukogu saalis elav melu. Käest kätte käisid fotoalbumid Väike-Maarja piirkonnas tegutsenud kolhooside sündmustest. Pea nelikümmend inimest kogunes vaatama Jaan Mere kokkumonteeritud kolhoosieluteemalist filmi. Tänu kuulub kindlasti Ene-Riina Ruubelile Väike-Maarja muuseumist, kes on organiseerinud filmi ümbersalvestamise DVDle.

12. aprillil möödus 60 aastat Aburi kolhoosi “Uus Elu” loomisest.

Kultuurikalender

APRILL

25. aprill kell 19.00

Väike-Maarja ühislaulmise 135. sünnipäevale pühendatud kohalike ja külaliskooride kontsert Väike-Maarja rahvamajas. Tasuta!

26. aprill kell 21.00

Peoõhtu „Kutse tantsule!” Väike-Maarja rahvamajas. Õhtujuht Ilja Golomb, ansambel „Abba” Rakvere Teatrist. Pilet 50 krooni.

30. aprillil kell 19.45

Väike-Maarja valla tantsupäev algab noidade loitsuga Simuna rahvamaja õuel ja jätkub kontserdi ning tantsuga majas sees.

30. aprillil kell 20.00

Volbriöö karaoke Väike-Maarja rahvamajas

MAI

8. mail kell 17.00

Simuna rahvamajas emadepäeva kontsert. Esinevad Simuna rahvamaja laululapsed. Tasuta!

9. mail kell 18.00

Kontsert „Tango-Ballett” Väike-Maarja rahvamajas. Esinevad Dmitri Hartšenko ja Helen Org (koreograaf Dmitri Hartšenko), Tiit Peterson (kitarr) ja Allan Jakobi (akordion). Astor Piazzolla muusika (Argentiina).

Kell 19.00 Kontsert jätkub tantsuga ansambli Taas saatel.

10. mai kell 11.00 Väike-Maarja Naisseltsi 15. aastapäevale pühendatud konverents „Naine mitmekultuurilises maailmas”

11. mail kell 18.00

Muuga mõisas Simuna kihelkonna emadepäeva kontsert. Laulab Kait Tamra. Tasuta!

NB! Austatud Simuna inimene, kui sa oled huvitatud ühistranspordiga minekust, anna palun oma soovist teada Simuna rahvamajja. Bussisõit on 25 krooni.

11. mai kella 12.00 emadepäeva kontsert Kiltsi rahvamajas

23. mai kell 18.00 Väike-Maarja gümnaasiumi klassevaheline moeshow Väike-Maarja rahvamajas.

JUUNI

7. juunil

XXI Pandivere päev ja Eesti XI esivõistlused naisekandmises

• Ürituste kuupäevad ja kellaajad võivad muutuda.

• Info ürituste kohta telefonidel:

325 3050 Kiltsi rahvamaja

323 7217 Simuna rahvamaja

327 0910 Väike-Maarja gümnaasium

325 5035 Väike-Maarja raamatukogu

326 1837 Väike-Maarja rahvamaja

Olete oodatud
Simuna rahvamajja
ÜLEMAAILMSE TANTSU-
PÄEVA TÄHISTAMISELE!
30. aprillil

Pidu algab kell 19.45 noidade loitsuga rahvamaja õuel ja jätkub kontserdi ning tantsuga majas sees. Esinevad Väike-Maarja valla erinevad tantsukollektiivid - tantsud kõhutantsust rahvatantsuni.

Tantsuks ansambel "Dolores" Avinurmest. Töötab Baar

PIDU TASUTA!

NB! Käigus on buss, mis sõidab marsruudil: Kiltsi (kell 19.00) - Väike-Maarja (kell 19.15) - Simuna

Buss peatub ka Triigis, Avispeal, Määris ja Avandusel.

NB! Austatud peokülaline, kes te ei osale tant-surühmas, palun broneerige endale eelnevalt soovi korral laud, et pärast tantsukontserti tunda end laua taga mõnusalt ja koos meiega pidutseda ning trallitada!

FOTO: Irma Raatma

Mare ja Heino Klement uurimas kolhoosielu kajastavat fotoalbumit

VÄIKE-MAARJA VAL- LA RSK TEATAB

Harjuta terviseks punktiseis

19.04.2008

1. Inge Siirak (VM lasteaid 80 osalusorda/8 boonuspunkti)

2. Õie Altermann (AS Plokk 71/7)

3. Aino Saaremäel (Kiltsi PK 63/6)

4. Viivi Kahr (Päästekool 42/4)

5. Aivar Krikmann (Ebavere Suurtalu 35/3)

6. Aimar Tüürsal (UUSMAA 35/3)

7. Elo Võhandu (VMG 32/3)

8. Konrad Schmidt (Triigi 31/3)

9. Toomas Vinkel (VM 30/3)

10. Annika Liivamaa (Õppekeskus 27/2)

11. Bruno Münter (FIE 26/2)

12. Luule Horeb (VM 25/2)

13. Geidi Kruusmann (VMG 24/2)

14. Mait Villo (Evisu Ehitus 19/1)

15. Heete Ausmeel (VM 18/1)

Valla meistrivõistlustest				
LASKMINE Kolmest voorust võttis osa kokku 43 võistlejat. Kindlasti on oma osa selles, et Jaanus Raidlo alustas kohalike noortega laskmistreeninguid ja eks iga algus on huvitav. Kas aktiivsus on püsiv, selgub järgnevate aastate jook-sul.	Õnnela Raudsepp 8.41			
	Naisveteranid 2 km			
	Aule Rebane 11.18			
	M 10 1 km			
	Peeter Erik Rummo 3.47			
	Marjus Kaarjärv 5.51			
	M 12 2 km			
	Tair Stalberg 9.06			
	Rait Läänemets 11.05			
	M 14 2 km			
Naised Heete Ausmeel Alis Langemets Ülle Nirgi	Sten Arulaan 8.25			
	Tõnis Saar 9.22			
	M 16 4 km			
	Marek Sikk 11.18			
	Hanno Tikkenbär 12.46			
	Tõnis Maršalov 12.46			
	M 18 4 km			
	Henry Kaevu 13.38			
	Virgo Veedler 16.30			
	Mehed 4 km			
Mehed Alen Leemets Andrei Kalamajev Jaanus Raidlo	Pavo Raudsepp 11.10			
	Tanel Uudeberg 12.26			
	Aimar Tüürsal 12.42			
	Meesveteranid 4 km			
	Ants Einsalu 12.21			
	Tiit Sinisalu 13.42			
	Tüdrukud			
	Grete Ojasaar			
	Gerda Palmits			
	Gerda Nirgi			
Vanemad poisid Rauno Rand Garri Meriloo Rainer Leemets	LAUAMÄNGUDE MITMEVÕIST-LUS			
	Osavõtjaid oli kokku 11 huvilist. Pari-mad olid			
	Naised			
	Maili Tannbaum			
	Mehed			
	Väino Stoltzen			
	Aleksandr Adamson			
	Tauno Ojasaar			
	Poisid			
	Martin Vildersen			
Nooremad poisid Kert Ojasaar Jörgen Kivila Alar Riisalu	POISID			
	Fred-Kevin Kaasik			
	Ragnar Heinsalu			
	SOUSATAMINE			
	N 10 1 km			
	Maris Möldre	4.22		
	Mari Miilpalu	5.47		
	N 12 1 km			
	Mairis Õispuu	3.29		
	Minna Joor	4.30		
N 16 2 km Marii Raudsepp Elo Võhandu	N 16 2 km			
	Marii Raudsepp	7.12		
	Elo Võhandu	7.53		
	Naised 2 k			
	Geidi Kruusmann	7.38		
	LAUAMÄNGUDE MITMEVÕIST-LUS			
	Osavõtjaid oli kokku 11 huvilist. Pari-mad olid			
	Naised			
	Maili Tannbaum			
	Mehed			
	Väino Stoltzen			
	Aleksandr Adamson			
	Tauno Ojasaar			
	Poisid			
	Martin Vildersen			
	Fred-Kevin Kaasik			
	Ragnar Heinsalu			

	VÄIKE- MAARJA	VAO	TRIIGI	SIMUNA
KOROONA	3	8	7	8
KABE	8	7	3	9
MALE	6	3,5	4	10
LAUATENNIS	5	6	10	4
MÄLUMÄNG	10	5	2	7
RALLISPRINT	-	-	6	10
VÕRKPALL	3	2	5	5
LASKMINE	10	4	5	6
KORVPALL	5	2	1	3
LAUAMÄNGUDE MITMEVÕISTLUS	2	5	3	1
KOKKU	52	42,5	46	63

Maadlusuudiseid

Väike-Maarja valla noormaadlejad osalesid 13. aprillil 23. Vändra Lahtisel Matil kreeka-rooma maadluses. Saavutati järgmised kohad:

Aigar Kriel (2. koht), Kristjan Baiduža (3. koht), Jevgeni Hamidšanov (3. koht), Mark Liivalaid (3. koht), Rauno Kuusemets (3. koht), Holger Toots (8. koht), Anatoli Larionov (5. koht), Jarko Visnapuu (6. koht), Jörgen Kivila (9. koht)

Lembit Kalter

maadlustreener

Ebaveres valmib tervisespordikeskuse olmehoone

Ebavere mäest on saamas ümbruskonna tervisespordi- ja puhkekeskus. Kuna Põhja-Eesti on suhteliselt mägedevaene, pakub Ebavere oma küllalt järskuldel nõlvadel paiknevate suusa- ja jooksurajadega üsna häid treeninguvõimalusi. Lumikate on siin tavaliselt püsivam kui paljudes teistes paikades, seetõttu on Ebavere olnud üks suusatajate meelispaiku. Radade arendamise ja kasutuskorras hoidmisega on siin vahelduva eduga tegeletud aastakümneid.

Valla arengukava koostamisel on Ebaveret peetud üheks perspektiivsemaks spordiobjektiks ning otsitud võimalusi sinna paremate sportimisvõimaluste loomiseks. Koostöös valla rahvaspordiklubi ja OÜga Joosand on viimasel aastakümnel rajad oluliselt kvaliteetsemaks muudetud ning 4 km radadest on valgustatud. Esimesed 1,5 km said valgustuse tänu sõprusvalla - Sirdali kommuuni abile, radade valgustamise teist etappi rahastab SA Eesti Terviserajad. 2005. aastal valmis täies ulatuses kõnni- ja jalgrattatee Väike-Maarjast Ebavereni. See hõlbustab radadele jõudmist ja on päris tihedas kasutuses.

Ebavere radade kasutajate teenindamiseks mõeldud olmehoone ehitusega hakkas vald tõsisemalt tegelema 2005. aastal, pärast Ebavere spordikompleksi tunnistamist maakondlikuks objektiks kultuuriministeeriumi „Regionaalsete tervisespordikeskuste programmis aastatel 2007-2010”. Selle programmi raames rahastatakse Ebavere väljaehitamist kahe miljoni krooniga. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise väikeprojektide programmist õnnestus olmehoone ehitusele miljon krooni lisa saada. Valla kanda on selles projektis 3,4 miljonit krooni.

Olmehoone on päris jõudsalt kerkinud, saab lähikuudel kasutusvalmis ning avardab tunduvalt puhkajate ja sportlaste võimalusi ning loob soodsad eeldused tervistavateks vaba aja tegevusteks. Hoones on riietumis- ja duširuumid, saunad, tualetid, inventari hoidmise (radade hooldusmasinad ja –seadmed jne) ja hooldamise ruumid, spordiinventari (näiteks suusavarustus, käimisepid, rullsuusad ja –uisud jne) laenutus- ja hooldusruumid, konverentsisaal, kohtunike ruum jne. Olmehoone ei ole omaette objekt, vaid osa kogu Ebavere kompleksist, mis toetab ja laiendab seal harrastatavaid tegevusi. Suvel alustatakse parkimisplatsi ehitamisega hoone ja maantee vahelisele maa-alale. Kavas on suusastaadioni ning edaspidi ka lumetootmissüsteemi rajamine.

Spordiümarlauas on arutatud olmehoone võimalikke kasutusvariante ning leitud, et hea variant selle töölerakendamiseks võiks olla haldamise lepingu alusel üleandmine mittetulundussektori-le.

Ebavere on varasemalt olnud paikkonna rahva jaoks ka pidude pidamise koht. Edaspidi ongi vallal plaanis koondada Ebaverre võimalikult palju vaba aja tegevusi ja kujundada sinna peoplat. Looduslikud eeldused selleks on sobivad ning tõenäoliselt jätkatakse järgmise suurema projektiga Ebavere sellekohast arengut. Selle projekti käigus kavatakse välja vahetada ka üsna ohtlikus seisus olev Ebavere mäe torn ja astuda sihtkaitsevööndi nõuete pehmendamiseks samme Ebavere väljaarvamiseks Euroopa Liidu Natura 2000 alade nimekirjast, et meie arendustegevus oleks igati vastavuses looduskaitse nõuetega.

Ilve Tobreluts

Georgi Kange X jõukatsumine

Väike-Maarja au ja kuulsusel, Georg Lurichil on tulemas 132. sünniaastapäev. Sel aastal korraldame Lurichi auks juba kümendat korda rammumehe jõukatsumine sitkete ja julgete kodukandi laste, naiste, jõumeeste ja veteranide osavõtul. 1999. a kogunesime Jaak Uudekülli eestvedamisel alevi platsile toodud kive tõstma ja kangil rippuma. Tookord oli võitjaks Marek Kalmus – praegune maailma tippkulturist. Esimesel võistlusel näitasid sitkust ja jõudu veel Kalev Kalmet, Jaak Uudeküll, Aivo Pedor, Ermo Lood, Silver Aasumets, Ants Einsalu, jt. Seal see alguse sai...

Sel aastal leiab jõukatsumine aset 26. aprill kell 12.00 Väike-Maarja vallamaja esisel platsil. Rammu katsume traditsioonilistel aladel nagu kivide kandmine, traktori tõmbamine, vankri laadimine ja vedamine, viljakotiga jooksmine, üllatusala, jne.

Tegevust jätkub ka naistele ja lastele. Eraldi arvestus on noortele (kuni 20. a) ja veteranidele (alates 40. a neli vabalt valitud ala).

Üritust väisab ka mitmekordne maailma tippurituste esikolmiku mees Andrus Murumets, kes lubas pakkuda mõne maailmatasemel tõste.

Rammukatsumisele registreerumine algab kell 11. Premeeritakse kõiki osavõtjaid.

Päeva lõpetame kell 21 algava GEORGI KANGE X peoga Georgi söögitoas. Esineb kahekordne maailmameister kulturis-mis, kolmekordne Euroopa meister fitnessis - Marek Kalmus. Õhtut juhib meeskond ARKA agentuurist. KARAOKE.

Ants A. Einsalu

Spordikalender

APRILL
26.04 kell 12.00 X rammumehe võistlus Väike-Maarja keskplatsil

MAI
05.05 kell 18.00 Georgi söögitoas valla MV: individuaalse mälumängu III etapp
18.05 kell 12.00 Väike-Maarja keskplatsil Pandivere rattaralli

JUUNI
06.06 kell 17.00 Väike-Maarja Rahvamaja taga valla MV

rannavõrkpallis
07.06 Pandivere päev ja Eesti esivõistlused naisekandmises
07.06 Maakonna valdade suvemängud
08.06 Simuna-Laekvere jooks

JUULI
5.-6.07 Eesti valdade suvemängud Kosel
26.07 Väike-Maarja VIII triatlon Ebavere Kange (Äntu paisjärv – Ebavere)

SEPTEMBER
01.09. rulluisuvõistlus “Suveots 3”

Ebavere radadel jätkub tervisespordiürituste sari “Harjuta terviseks!”

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi veerg

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsil on 39 liiget - põllupidajad, loomakasvatajad, taimekasvatajad, käsitöölised ja toetajad. 12. aprilli kevadisel üldkoosolekul tehti kokkuvõtteid läinud aasta tegemistest ja planeeriti käesoleva aasta ettevõtmisi.

Seltsil on 4 tegevussuunda:

- seltsi liikmete huvide esindamine
- teabe levitamine, õppereisid
- ühistegevus
- osakondade töö

Osakondadest toimetab aktiivselt **maanaiste seltsing** (esinaine Kai Tomingas), kelle põhitegevuseks on taaskasutuskeskuse töö organiseerimine, annetatud rõivaste, majapidamistarvete, mööbli jm esemete kogumine ning vahendamine soovijaile.

Mida teha...

- Puhasta maasikad ja väeta neid!
- Puhasta murulapid, tee täiendavat murukülvi!

Seltsi liikmete

ettevõtmised 2008. a:

- 12.-18. maini kevadine müüginädal Tamsalu mnt 1 II korrusel.
- Osavõtt 7. juuni Pandivere päevast. Rongkäigu algus kell 11.
- 22. juunil kell 19 seltsi jaanituli Äntus Eralate Härma talus.
- 4. juunil kell 19 seltsi suvematk. Kokkusaamine Nõmme bussipeatuses.
- 18.-19. juulini osaleme Väike-Maarja valla tant-su- ja laulupäevadel.
- 2.-3. august - suvekursioon Põlvamaale. Info ja registreerimine: Ats Annimäe.
- 1. novembril sügisene üldkoosolek
- 27. detsembril seltsi jõulupidu

Palju õnne!

03.05 - Heiti Erala
12.05 - Mart Lepik

Taaskasutuskeskusest

12. jaanuaril 2007 avatud keskus loodi Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi maanaiste osakonna eestvedamisel heategevuslikul eesmärgil piirkonna inimeste abistamiseks. Abivajajad on keskuse üles leidnud ja harjunud keskuses käima, kasutades aktiivselt head võimalust. Taaskasutuskeskus on avatud kahel päeval nädalas - reedel ja laupäeval ja selle tööd korraldavad maanaised nõ külakorda. Pika aja peale on koostatud kokkuleppeline graafik ja seltsingu nais-tel on täpselt teada, millal on kellegi kord keskuses toimetada. Töötatakse vabatahtlikkuse alusel. Väike-Maarja vald on aidanud keskuse ideed ellu viia, võimaldades Tamsalu mnt 1 ruumide kasutamist, ning tunnustanud meie tegevust.

Taaskasutuskeskuse ruumides korraldab maanaiste seltsing ka käsitöötoodete ja talutoodangu müüki. Pearõhk on asetatud kangastelgedel kootud vaipade väljapanekule. Vaipu saab tellida vastavalt soovitud mõõtudele.

Marju Metsman
VMPSi maanaiste seltsingu liige

VMPS korraldab 12.-18. maini Tamsalu mnt 1 II korrusel kevadise talutoodangu müüginädala.

Väike-Maarja Taaskasutuskeskus on avatud igal reedel ja laupäeval 10 - 15 Tamsalu mnt 1 II korrusel. 12.-18. maini iga päev. Info: 526 0283

**Väike-Maarja Naisseltsi
15. aastapäevale pühendatud
Konverents**

**„NAINE MITMEKULTUURILISES
MAAILMAS“**

**Väike-Maarja rahvamajas
laupäeval, 10. mail 2008 kell 11.00**

Ettekanded:

„Väike-Maarja Naisseltsi viimase viie aasta tegevusest“

Juta Haasma (Väike-Maarja Naisselts)

„Naine ja kultuuride mitmekesisus“

Reet Valing (MTÜ Kodanikukoolitus)

„Naine, religioonid ja kaasaeg“

Toomas Jürgenstein (H. Treffneri Gümnaasium)

Kõik huvilised on oodatud!

Nurme laat!

23. - 25. mail 2008.a. toimub Pikknurme külas, Puurmani vallas, Jõgevamaal järjekordne Nurme laat. Eelmisel, esimesel laada toimumise aastal oli külastajaid u. 5000.

Laat toimub Tallinn-Tartu maanteeäärsele piirnevale, hästi ülevaatlikul kinnistul.

Kohapeal korralik vee- ja elektrivarustus, olmejäätmete liigiti kogumine, korralikud (tasuta) WC-d, piisavalt (tasuta) parkimisruumi, tasuta telkimisala, rohkelt istekohti lava ümbruses, lõkkeplats jpm.

Külastajatele sissepääs tasuta. Laadal osalemine on soodne.

Tähtsal kohal on meelelahutus, laste ja täiskasvanute vaba aja veetmise sisukad võimalused. Tänavu professionaalsed päevajuhid kõigil laada toimumise päevadel. Vaba aja sisustajatele ning atraktsioonidega osalejatele osalemine tasuta.

Kaubeldakse kodumaise käsitööga ning väikeettevõtete toodanguga. Samuti taimeid, istikute, aia- ja kodutarvetega. Tänavu on laadal, eraldatult, ka tööstuskaupade müüjad. Mullused, naturaalsed laadalisel olid valdavalt seda meelt, et võivad olla küll, aga eraldi alal, mitte läbi-segi. Laadaala jagunemine ning kauplemiskohtade skeem on üleval interneti kodulehel www.nurme.ee . Registreerimine ning lisainfo: info@nurme.ee või telefonil: 5302 4868.

**Eesti diviisi likvideerimine
90 aastat tagasi (VIII)**

Asael Truupõllu järjejuht

Oktoobri lõpus 1917. a läks Venemaa riiklik võim Ajutise Valitsuse kehtestatud kätte. Haapsalus paiknenud 1. Eesti polgus suurenes kommunistlik kihutustöö. Enamus meestest ei võtnud enamlaste ilmavaadet omaks. Eriline vaen tekkis enamlastel polguülem Aleksander Tõnissoni vastu ja 21. nov. 1917. a õnnestus neil A. Tõnisson Tartus vangistada, kuid arstide abil õnnestus Tõnissonil vangist vabaneda.

29. jaanuaril 1918. a vangistasid punaarmeeelased Anveldi korraldusel Tõnissoni uuesti. Põhjuseks toodi, et kommunistid ei saavat maad valitseda, kui sarnane kommunismivastane element vabaduses viibib. Sakslaste Eestisse sissetungimisega viidi A. Tõnisson Peterburi ja mõisteti seal surma. Mahalaskmine võttis aega. Vahepeal jõudis vanglasse teadaanne, et rahulepingu alusel tulevad kõik Baltikumi poliitilised vangid kodumaale tagasi saata. Nii pääses A. Tõnisson teist korda nende käest.

Kuni 1917. a sügiseni tegutses ainult 1. Eesti polk. Siis tehti algust teiste Eesti polkude formeerimisega. Pandi alus 3. polgule Tallinnas, 2. polgule Viljandis ja 4. polgule Rakveres (06.12.1917). Need väeosad moodustasid kokku Eesti diviisi. Enamlaste võimuletulek ei pidurdanud esialgu diviisi loomise käiku. Eesti väeosadest nähti abi üldise korra kaitsel. Polkovnik J. Soots kasutas ära riigipöörde segadusi ja sai 6. detsembril 1917. a loa diviisi formeerimiseks. Diviisi asus juhtima alampolkovnik J. Laidoner, staabiülemaks sai J. Soots, 1. Eesti polgu ülemaks aga polkovnik Põdder. Oma esimeses päevakäsus märkis J. Laidoner, et „loome sellise diviisi, mis rahvale on uhkuseks ja maal korra jalul hoidmiseks.“ Üldiselt oli enamlik hoiak diviisile vastu, kuid relvi ära ei korjatud.

Rakvere 4. polku koondati mehi teistest polkudest. Polk tegutses rasketes tingimustes, kuna siit läbi valgusid Venemaa poole arvukad laostunud vene taganevad sõjaväeosad. Palju esines röövimisi ja tapmisi nii linnas kui maal. Elanike vara ja julgeoleku tagamisel oli polgul suuri teeneid.

4. polgu juhtkond pani aluse rahva omakaitse organiseerimisele Virumaal ja Järvamaal. Selle tulemusena kukutati enamlaste võim Rakveres veel enne sakslaste tulekut. Peale hilisemat polgu laialisaatmist toimus meeste kaasabil põrandaaluste võitlusvõimeliste gruppide moodustamine Saksa okupatsiooni päevil.

Punavõimude käsul pandi Eesti diviisist mõõda minnes alus punaväelisele korraldusele. Samal ajal asuti ka Eesti diviisi likvideerima. 11. veebruaril 1918. a võeti üle Eesti diviisi staap. Enamlastel lootisid saada eesti rahvusväeosadest oma sotsialistlikule sõjaväele aluskaadri ja ka materiaalsena. Tegelikult ei suudetud üle võtta ainsatki väeosa, sest Saksa okupatsioon jõudis ette.

Eesti iseseisvuse väljakuulutamisega muutus meie rahvusväekoondis riiklikuks sõjaväeks. Sakslaste kontrolli all võimaldati tegutseda veel umbes kuu aega. Ajutise Valitsuse tegevus keelati aga kohe Saksa vägede ilmudes. Eesti rahvusväeosad lugesid end iseseisva erapooletu riigi relvastatud jõuks ning ei astunud seepärast kusagil välja Saksa okupatsioonivägede vastu.

Eesti diviis jätkas oma tegevust vastavalt uuele olukorrale. Diviisi uueks ülemaks sai kindral Larka ja staabiülemaks kapten N. Reek. Väeosades algasid kavakindlad õppused. Komandokeeleks sai eesti keel. Töötati välja sõjaväeline terminoloogia. Vormiriietus jäi endiseks.

Balti sakslaste nõudmisel asuti Eesti sõjaväe likvideerimisele. Selleks ilmus Saksa kindrali käsk 20. maist 1918. a. Likvideerimisel võeti väeosadelt ära kõik relvad ja varustus. Sakslaste kätte langes muu hulgas 69 kuulipildujat, 12500 vintpüssi, 1,6 milj püssipadrunit, 28 suurtükki, mille koguväärtus oli 1922. a hindades 368 miljonit Eesti marka. Eesti rahvusväeosade tähtsus seisnes kodanike kaitsmises vene sõdurite vägivalga vastu ja kodumaa laastamisest päästmises.

Reaksoosseisul lubati takistamatult koju minna. Halvemini läks aga 1. Eesti polgu 1. ja 2. pataljoni meestel. Vene väejuhatuse korraldusel saadeti nad sakslaste vastu Muhumaa kaitsele. Seal langes vangi umbes 1600 meest. Vangid viidi jala Kuressaarde. Kuu aega hiljem laevaga Saksamaale Stralsundi vangilaagrisse. Algas vaeviline sõjavangi elu.

5. aprillil 1918. a lahkusid viimased 1. Eesti polgu mehed Haapsalust. Jäi lootus, et varsti tõustakse jälle ellu ja koondutakse. Läänerindel kestsid I maailmasõja lahingud. Sõja lõpp pidi otsustama ka Eesti saatuse.

Kui kellelgi on vanu sõjameeste fotosid, siis need võivad pärineda Eesti diviisi ajast.

Kõigil valla MTÜdel, külaseltsidel ja muudel vabatahtlikkuse alusel tegutsevatel ühendustel on hea võimalus kaastada valla ajalehes oma tegemisi!

Vajad katust?

Aga palun - Ruukki meestelt abi saad!

Tuleme ja vaatame Teie katuse

üle ning kui vaja - teeme korda!

• teraskatused • vihmaveesüsteemid • plekksepatööd • katuste paigaldus

Tegutse kohe! Parimad paigaldusajad nüüd saadaval - ka järelmaksuga.

**RUUKKI
express**

Allika 9, 44309 Rakvere, tel/faks: 322 4514
mobiil: 5565 3842, www.ruukkiexpress.ee

Otsitakse kappi ununenud rahva-rõivaid!

Hea väikemaarjalane! Kui Sinu kätte on ununenud rahvariided (Anseküla pikk pliseerseelik, valge pluus ja tuttmüts - vt kõrvalolevat pilti), siis palun too need rahvamajja. Kadunud on 6 seelikut, 8 pluusi ja 9 mütsi. Kui juhuslikult on Sinu kätte jäänud veel midagi kooli või rahvamaja rahvarõivastest (mütsid, vööd, pluusid, vestid, jne), palun too need gümnaasiumi kantseelisse või rahvamajja.

Tänades Aino ja Egne tantsijatega

Väike-Maarja Gümnaasium registreerib
1. septembril 2008. a
1. klassi astuvaid õpilasi
kooli kantseelis
25. aprillist kuni 12. juunini 2008. a.
Kaasa võtta lapse sünnitunnistus, õpilaspileti pilt, tervisekaart perearstilt.
INFOPÄEV 1. klassi astuvatele lastele ja nende vanematele toimub teisipäeval, 6. mail kell 18.00 algkoolimajas.
Samas on võimalik laps kooli registreerida.

PÄRLIRING vahetab asukohta!

Pärliringi töö Väike-Maarja rahvamajas on lõppenud. Jätkame Väike-Maarja pastoraadis, Tamme tn 3, alates 27. aprillist kell 12.
Oodatud on kõik endised ringis osalejad ja uued liikmed. Palun teada anda osavõtusoovist, et oleks võimalik varuda uusi materjale ringitööks.
Soovides teile kaunist kevadet ja päikest,
Karmen Pent, kontakt 32 44 086

ARSTIDE PUHKUSED 2008. a

PEREARSTID

Dr T. Vilimaa (asendab M. Lepiksoo) 02.06–14.06, 07.07–18.07, 04.08-13.08

Dr M. Lepiksoo (asendab T. Vilimaa) 16.06–01.07, 21.07–01.08, 18.08–28.08

Asendusarstilt saab abi ainult **erakorraliste haigestumiste** puhul. Asendusarst **ei väljasta** korduvretsepte, tõendeid, õiendeid.
RETSEPTID, TÕENDID, ÕIENDID, SAATEKIRJAD jne TULEB VÕTTA OMA PEREARSTILT.
Dr T. Liivalaid 19.06 – 25.06, 04.08 – 27.08
Arsti asendavad õed.

HAMBAARSTID	
Dr R. Laanemägi	07.07 – 03.08
Dr K. Sepping	07.07 – 21.08
A&K CARITAS	
Dr P. Lepiksoo	16.06 – 15.07
Dr K. Haugas	14.07 – 10.08
Dr E. G. Kobrin	14.07 – 10.08
NAISTEARST	
Dr L. Mitt	19.05 – 01.06 28.07 – 17.08

Kogutakse kettaid!

Eesti Spordimuuseumis avab jaanipäeva paiku ukсед meie kergejõustiku tänasele paraadale – kettaheitele – pühendatud näitus. Näituse paremaks õnnestumiseks vajatakse muuseumis spordisõprade abi.
Kavas eksponeerida võimalikult palju ja võimalikult erinevaid kettaid. Seega, head spordisõbrad, kellel on tallel mõni vana või uuem või muudmoodi põnev heitevahend, saab seda nüüd avalikkusele esitleda. Sealjuures on tähtsad ka konkreetsete ketastega seonduvad lood. Iga eksponeeritav heitevahend saab ära rääkida oma loo – kes seda on kasutanud, kuidas ketas saadi, juhtunud õnnestumised ja äpardused jne. Kettad võivad olla ka omavalmistatud või katkised, samuti võib muuseumile pakkuda ka muid esemeid, mida on kettaheiteks kasutatud.
Kettakogumise kampaania kestab 31. maini 2008. Kellel asja vastu huvi, saab näituse tegijatega ühendust võtta telefonidel 730 0758, 53 425 200 või info@spordimuuseum.ee. Muuseumile võib ka kirjutada aadressil: Eesti Spordimuuseum, Rüütli 15, Tartu 51007.
NB! Näitusele kaasa aitajatele kingitakse tasuta pääsmed spordimuuseumisse. Ja muidugi tagastatakse kõik väljapanemiseks toodud kettad näituse lõppedes omanikele.

Toatäis päikesekiiri,
sületäis sooje sõnu,
peotäis kauneid lilli!

Kallis EHA KIVILO!
Soovime Sulle palju
õnne juubeli puhul!

Lasteaia pere

Alates 1. maist müüa
õitsvaid potililli (võõrasema, casaania jm), köögiviljataimi (tomat, kurk jm), maasikataimi ja vaarikaistikuid.
Kontakt: 511 8084 (Rein Orupõld)
Väike-Maarjas Lõuna põik 5

TRANSPORDITEENUS

15- ja 50-kohaliste bussidega
Kontakt: 323 5392, 534 54499

LUUTIHEDUSE MÕÕTMINE

28. mail on võimalus mõõta luutihedust Väike-Maarja Hooldekodu päevakeskuses kell 10.
Eelnevalt tuleb registreerida oma perearsti juures.

Müügil on Väike-Maarja gümnaasiumi
135. aastapäeva piletid.
11. oktoobril 2008 toimuva kooli sünnipäeva pääsmed on müügil Väike-Maarja gümnaasiumi kantseelis, kaupluses Maarjalill ja Väike-Maarja muuseumis.
10. oktoobrini on pileti hinnaks 100 krooni, aastapäeva päeval 135 krooni.
Info: 327 0910
(Väike-Maarja gümnaasiumi kantselei)

Kel huvi, võib küsida

• saematerjali
• küttepuid (50 cm)
• küttepindu (50 cm ja 3m)
• saepuru
• kompostsõnnikut

Kalju Esinurm,
tel 3261325 või
56776794

Märtsis-aprillis sündinud

Karlotte Lood	11.03.2008
Paula Pällin	12.03.2008
Endel Pällin	12.03.2008
Raimond Ilves	18.03.2008
Alex-Nikita Spiridonov	26.03.2008
Anni Mari Toomsalu	15.04.2008
Laura Gvozdetškaja	18.04.2008

Tervist ja rõõmsat meelt!

Õnnitleme eakamaid sünnipäevalapsi!

LIDIA LIKEMETS	01.05 – 81
OLGA RANNASSAAR	03.05 – 97
HARALD VAHT	06.05 – 85
EVALD AASUMETS	08.05 – 75
LINDA REBANE	08.05 – 88
IRENE KALDMA	10.05 – 80
ELSA DIEVES	11.05 – 93
ELSA AMBOS	13.05 – 84
MATI METSLA	14.05 – 70
MILANDA DANILAS	15.05 – 75
HELU LEPP	15.05 – 81
ELENA RÄSTAS	15.05 – 87
SAALE KASK	17.05 – 80
AINO RÕNGAS	18.05 – 70
MAIMU EINSALU	20.05 – 80
LEHTE MIKKOV	21.05 – 75
LUULE RÄÄK	21.05 – 75
HELDOR AARLA	23.05 – 85
LEILI KIVVI	24.05 – 86
BRIGETTA FILIPPOVA	27.05 – 84
ELGI-LUDMILLA MOOR	28.05 – 89
ELMINE ÜTT	29.05 – 81
VILMA KIVILO	30.05 – 81
HELMİ-HELENE ANGER	30.05 – 87

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

Jumalateenistused

Väike-Maarja kirikus

Armulauaga jumalateenistused ehk missad toimuvad igal pühapäeval algusega kell 12.00

EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja.
Koguduse vaimulik on Ahto Mäe.
Telefon 511 7552, e-post: vaike-maarja@eelk.ee

Avispea kirikus

igal pühapäeval kell 10.30

Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund.
Telefon 323 5450.
Koguduse blogi Internetis: avispea.blogspot.com

Simuna koguduses

EELK Simuna Siimona ja Juuda koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna, Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa.
Telefon 323 7296, e-mail: simuna@eelk.ee
Koguduse Interneti-ajakiri St.Simonis: <http://simuna.wordpress.com>
Koguduse vaimulik on Tauno Toompuu.
Telefon 529 0651, e-post: tauno.toompuu@eelk.ee

† Alma Vilde	17.09.1930 - 29.03.2008
Marge Jõeäär	02.12.1944 - 02.04.2008
Raivo Aasumets	23.02.1963 - 06.04.2008
Urmas Kaldre	27.05.1960 - 06.04.2008
Aino Pugonen	03.12.1916 - 07.04.2008
Erich Neeme	06.09.1933 - 12.04.2008
Hildegard Sinisalu	09.05.1919 - 18.04.2008

Väike-Maarja Vallavalitsus müüb avalikul enampakkumisel roomiktraktori T130 alghinnaga 35 000 krooni. Enampakkumine toimub 30.04.2008.a kell 10.00 vallamaja toas nr 201.
Info Kaarel Moisa 5053558.